

Uroczyste nadanie imienia Jana Olszewskiego muzeum w Skierniewicach

data aktualizacji: 2022.09.06 autor: Anna Wójcik-Brzezińska

(fot. Anna Wójcik-Brzezińska)

Uroczystość jest okazją do przypomnienia postaci, która zapisała się złotymi zgłoskami na kartach historii Polski - powtarzali (5.09) organizatorzy. Prezydent miasta Krzysztof Jajdzyk podkreślał, że uchwałę wskazującą osobę patrona rada miasta podjęła jednogłośnie.

Uchwałę, o czym przypomina tablica pamiątkowa w holu muzeum, skierniewiccy radni podjęli w lutym tego roku. Wówczas argumentem, który przeważał przy podejmowaniu decyzji, były zasługi premiera Olszewskiego w walce o demokrację i prawa człowieka. Nie bez trudności władze samorządowe szukały wówczas odniesienia do historii miasta i miejsca Jana Olszewskiego w jego najnowszych dziejach.

„Inicjatywa w zamyśle pomysłodawców ma wpisać się w koncepcję tworzenia przestrzeni będących nośnikiem idei konstytutywnych dla całej wspólnoty. Działalność instytucji, której statutowym celem jest dbałość o dziedzictwo społeczności, polega na krzewieniu i upowszechnianiu wartości społecznych i obywatelskich zwłaszcza wśród młodych ludzi. W tym kontekście Muzeum Historyczne

Skierniewic bez wątpienia zasługuje na patrona tej rangi; patrona, którego życie i działalność stanowią niepodważalne świadectwo miłości do ojczyzny” – czytamy w uzasadnieniu uchwały Rady Miasta Skierniewice w sprawie zmiany statutu Muzeum Historycznego Skierniewic.

Uchwała zapadła w głosowaniu korespondencyjnym.

W poniedziałek 5 września, podczas uroczystości nadania imienia muzeum imienia Jana Olszewskiego prezydent Skierniewic Krzysztof Jażdżyk zamknął dyskusję o związku premiera z miastem, odczytując oświadczenie działacza związków zawodowych zakładów Zatra, Andrzeja Przytuły.

„Niniejszym oświadczam, że mecenas Jan Olszewski przebywał w Skierniewicach jesienią 1980 roku i w lutym 1981 roku. Mecenas Olszewski przybył do Skierniewic na prośbę organizatorów, rodzących się niezależnych związków zawodowych w skierniewickich zakładach pracy, aby udzielić im wsparcia i realnej – prawniczej pomocy w sporach z władzami ich zakładów, w szczególności z dyrekcją fabryki transformatorów Zatra. Mecenas Jan Olszewski przybył do Skierniewic dn. 20 lutego 1981 roku, by stawić się w Sądzie Rejonowym, jako mój adwokat w sprawie karnej. [...]

Zostałem oskarżony o to, że – tu cytat z aktu oskarżenia – jako redaktor Biuletynu Informacyjnego Solidarność w zakładach transformatorów radiowych w Skierniewicach zamieścił w Biuletynie nr 3 z dn. 16 lutego 1980 roku artykuł, który mnie pomówił jako obywatela Rzeczypospolitej Ludowej i członka Zjednoczonej Partii Robotniczej m.in., że mam krew na rękach ludzi pomordowanych w przeszłości”.

Tablicę upamiętniającą dzień wejścia w życie uchwały Rady Miasta Skierniewice nadającej imię patrona (7.02.2022 r.), poświęcił biskup łowicki Andrzej F. Dziuba.

W uroczystościach w Skierniewicach wziął udział m.in. siostrzeniec premiera warszawski biskup pomocniczy Michał Janocha oraz ministrowie w rządzie premiera Jana Olszewskiego – Antoniego Macierewicza, ówczesny szef Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Piotr Naimski, ówczesny szef Urzędu Ochrony Państwa, do niedawna pełniący funkcję pełnomocnika rządu do spraw strategicznej infrastruktury energetycznej.

W rozmowie z dziennikarzami ministrowie rządu premiera Olszewskiego Antonii Macierewicz i Piotr Naimski podkreślali, że reformy kraju, której dokonuje dziś rząd Prawa i Sprawiedliwości nie trzeba byłoby dziś wprowadzać, „gdyby tylko Jan Olszewski zrealizował swój plan modernizacji kraju”. Antonii Macierewicz przekonywał: – Rząd Jana Olszewskiego rozpoczął realizację programu niepodległościowego, budował sprawiedliwą, niepodległą Polskę z silną armią, ale także będącą członkiem NATO i w sojuszu ze Stanami Zjednoczonymi. Celem obalenia tego rządu było zablokowanie lustracji, upowszechnienia własności i sojuszu ze Stanami Zjednoczonymi. Piotr Naimski w Skierniewicach mówił: – Transformacja od komunizmu do normalności w Polsce, trwa już ponad 30 lat i ciągle jeszcze mamy obszary niedokończone. Gdyby rząd Jana Olszewskiego trwał przez kadencję, a może dwie kadencje, myślę, że dziś moglibyśmy mówić o polskiej transformacji w kategoriach historycznych, a tak wciąż rozpatrujemy ją w kategoriach bieżących.

Z pewnością uroczystości w Skierniewicach nie były miejscem, by rozstrzygać kwestie będące przedmiotem sporów współczesnych – czy rząd premiera Olszewskiego był faktycznie „rządem przełomu” czy tylko, jak oceniła go swego czasu żona premiera Maria Olszewska – jedynie „rządem przetrwania” o „programie mocno niewyraźnym”, czy jak mówił sam premier – rządu, którego posiedzenia zamieniły się w klub dyskusyjny niemogący wpływać na rzeczywistość.

Obecni podkreślali piękny życiorys premiera i jego wkład w budowanie wolnej Polski. Trzeba

przypomnieć, że Jan Olszewski to m.in. dziennikarz legendarnego tygodnika „Po prostu”, działacz Klubu Krzywego Koła, współpracownik i jeden z twórców Komitetu Obrony Robotników, członek tajnego podziemia niepodległościowego. Mecenas Olszewski bronił w procesach politycznych wielu działaczy opozycji, brał udział jako oskarżyciel w procesie sprawców zabójstwa ks. Jerzego Popiełuszki. Jan Olszewski był również współtwórcą statutu związku zawodowego „Solidarność”. Odznaczony (2009) Orderem Orła Białego.

Prezydent Skierniewic Krzysztof Jażdżyk podczas uroczystości mówił: – *Rola Jana Olszewskiego w budowaniu wolnej Polski, ale również wolnych Skierniewic nie podlega dyskusji. Przedstawił nieznane dotąd szerszej opinii fakty historyczne: – Premier Olszewski w latach 1980-1981 zakładał skierniewicką Solidarność.*

W uroczystościach brał udział m.in. siostrzeniec Jana Olszewskiego – ks. bp Michał Janocha. Podkreślał: – Historycznie, przez długi czas, Skierniewice były miastem prymasowskim, a to wiąże się z całym oddziaływaniem kulturowym kościoła. A kultura przecież nieodłącznie łączy się z kultem. Kultura, która odpada od kultu, czego jesteśmy dziś świadkami w mainstreamowym myśleniu, jest odpadkiem. To prorocze słowa Goethego – mówił.

Biskup przywołał osobiste wspomnienia o Janie Olszewskim.

– Wujek był z pewnością człowiekiem wielu cnót obywatelskich, ale nie był wzorem punktualności. Kiedyś na rodzinne spotkanie ogromnie się spóźnił, ale tym razem, wyjątkowo, przyczyną był pociąg. Rozmowa zeszała w związku z tym na pociągi – dlaczego tak jest, że w PRL-u się spóźniają, a przed wojną jak jeździły, można było zegarki według przyjazdów regulować. I ja wówczas, młody chłopak powiedziałem – wujku może szyny były nowsze. Na co on odpowiedział – wiesz, a mnie się zdaje, że ustrój był starszy.

Biskup Janocha wręczył prezydentowi miasta portret, który Jana Olszewskiego otrzymał, gdy był premierem w 1992 roku.

– Nie powiesił go w domu, a podarował swojej siostrze, czyli mojej mamie. Ten obraz był w naszym domu, a teraz przyszedł czas, by trafił do muzeum w Skierniewicach – oświadczył honorowy gość.

Paweł Sałek, doradca prezydenta Andrzeja Dudy odczytał list od prezydenta RP, skierowany do uczestników i organizatorów uroczystości. Prezydent Duda podziękował skierniewickim radnym, którzy w trzecią rocznicę śmierci Jana Olszewskiego podjęli decyzję o nadaniu muzeum właśnie tego imienia. Prezydent napisał m.in.:

„Jan Olszewski był warszawiakiem, ale znał Skierniewice. Udzielał wsparcia działaczom związkowym, represjonowanym przez reżim komunistyczny. Dziś pozostaje on we wdzięcznej pamięci miasta, także jako polityk, ogromnie zaangażowany na rzecz upamiętnienia i umacniania lokalnej samorządności w Polsce”.

Wnioskodawcą nadania imienia muzeum była Fundacja rozwoju gospodarczego im. kpt. ż. w. inż. Zbigniewa Sulatyckiego.

W uroczystościach w Skierniewicach udział wzięli również m.in. Michał Dworczyk, szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów; Paweł Sałek, doradca prezydenta RP; dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN; parlamentarzyści – Anna Milczanowska i Grzegorz Wojciechowski; wojewoda łódzki Tobiasz Bocheński; płk. Marek Szpanowski, zastępca szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego; płk. Mariusz Czeczko, zastępca dowódcy 3. Warszawskiej Brygady Rakietowej Obrony Powietrznej; nadinsp. Andrzej Łapiński, komendant wojewódzkiej policji w Gdańsku; Halina Szymańska, prezes ARiMR; Cezariusz Lesisz, prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.; Aleksandra Stępień,

Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków; Paweł Majewski, prezes zarządu Enea S.A., do 8 kwietnia 2022 r. sprawował funkcję prezesa zarządu Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa (PGNiG); mgr Katarzyna Cegielska, dyrektor Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu; Łódzki Kurator Oświaty Waldemar Flejszer; dyrektorzy spółek skarbu państwa, służb mundurowych, przedstawiciele środowiska NZZ Solidarność.

Źródło:

<https://skierniewice.eglos.pl/aktualnosci/item/41057-uroczyste-nadanie-imienia-jana-olszewskiego-muzeum-w-skierniewicach>